

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 19 stycznia 2003 r.

36334

RPO-428205-VI/03/DN

Pan
Andrzej Piłat
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Infrastruktury
Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

Rzecznik Praw Obywatelskich uprzejmie dziękuje Panu za przedstawienie stanowiska Ministra Infrastruktury w sprawie wysokości opłat za wydanie karty pojazdu wraz z informacją o przygotowywaniu nowelizacji rozporządzenia w tej sprawie, której celem jest obniżenie wysokości opłat za wydanie karty pojazdu przy pierwszej rejestracji pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zapowiedziane przez Pana Ministra nowe rozporządzenie w tej sprawie (z dnia 28 lipca 2003 r., opubl. w Dz.U. Nr 137, poz. 1310) weszło w życie z dniem 21 sierpnia 2003 r.. Rozporządzenie to uchyliło poprzedni akt wykonawczy z dnia 4 marca 2002 r., kwestionowany przez Rzecznika w wystąpieniu z dnia 13 maja 2003 r.

Nowe rozporządzenie wzbudza jednak podobne wątpliwości, jak poprzedzające je rozporządzenie z dnia 4 marca 2002 r. Oba akty wykonawcze wydane zostały na podstawie delegacji zawartej w art. 77 ust. 4 pkt 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Przepis ten stanowi, że wysokość opłat za wydanie karty pojazdu ustali minister właściwy do spraw transportu w drodze rozporządzenia. W ust. 5 art. 77 zawarte zostały natomiast wytyczne dla ministra, z których wynika, iż w wydanym rozporządzeniu należy uwzględnić znaczenie tych dokumentów dla rejestracji pojazdu oraz wysokość kosztów związanych z drukiem i dystrybucją kart pojazdów.

W piśmie z dnia 22 maja 2003 r., (znak: TD-4an-072-336/03) poinformował Pan Rzecznika Praw Obywatelskich, że wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu, zgodnie z brzmieniem wytycznych zawartych w art. 77 ust. 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym uwzględnia szczególne znaczenie tego dokumentu dla rejestracji pojazdu oraz zwiększone zadania organu rejestracyjnego w procesie pierwszej rejestracji pojazdu

sprowadzanego z zagranicy. W dalszej części stwierdza Pan, że „wprowadzony przepis kształtuje na poziomie starostwa środki finansowe, które mogą być wykorzystane do wykonywania zadań związanych z usuwaniem i zagospodarowaniem porzuconych pojazdów, jak również innych zadań nałożonych na organy samorządowe”.

W związku z tym pojawiają się wątpliwości, o których wyjaśnienie uprzejmie proszę.

Wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu przy pierwszej rejestracji na terytorium RP wynosi - w świetle dyspozycji § 1 ust. 1 rozporządzenia z 28 lipca 2003 r. - 500 zł, natomiast opłata za wydanie wtórnika w zamian za dokument utracony lub zniszczony wynosi tylko 75 zł. (§ 1 ust. 2 rozporządzenia). Ponieważ zarówno pierwotna karta, jak i wtórnik są to takie same dokumenty, a zatem koszt ich wytworzenia jest podobny, także czynności organu rejestrującego pojazdy w związku z wystawieniem wtórnika (wypełnieniem odpowiednich rubryk, podpisaniem i zafoliowaniem) wydają się być takie same, dlatego ustalono tak znaczną różnicę wysokości opłaty za wydanie karty po raz pierwszy w stosunku do opłaty za wtórnik. Przykładowo za wydanie prawa jazdy po raz pierwszy, jak i za wydanie każdego kolejnego wtórnika tego dokumentu opłata jest jednakowa i wynosi 70 zł. Nie ulega przy tym wątpliwości, iż prawo jazdy jest tak samo ważnym dokumentem dla ustalenia tożsamości i uprawnień kierowcy, jak karta pojazdu dla ustalenia tożsamości i danych pojazdu. Powstaje więc wątpliwość, w jaki sposób szacowane są przez resort infrastruktury i w jakich kwotach: koszty wytworzenia karty pojazdu oraz koszty zwiększonych zadań organu rejestrującego i wydającego kartę pojazdu po raz pierwszy w stosunku do kosztów wydania wtórnika.

Poważne wątpliwości wzbudza przekazana przez Pana informacja, że środki uzyskane z opłat za wydanie kart pojazdów dla pojazdów rejestrowanych na terytorium RP po raz pierwszy, mają być przeznaczone na pokrycie kosztów wykonywania przez starostwa innych zadań. W takim przypadku opłaty te stanowiłyby „daninę publiczną” nałożoną na obywateli, a zgodnie z dyspozycją art. 217 Konstytucji RP, daniny takie mogą być stanowione tylko ustawą, a nie rozporządzeniem. Może to spowodować zaskarżenie tego aktu do Trybunału Konstytucyjnego, jako naruszającego nie tylko art. 217 Konstytucji RP, lecz także przekroczenie upoważnienia ustawowego, a więc art. 92 § 1 Konstytucji RP.

Przedstawiając powstałe wątpliwości i zastrzeżenia uprzejmie proszę o zajęcie stanowiska.

Z wyrazami poważania

ZASTĘPCA
Rzecznika Praw Obywatelskich
/-/ Stanisław Trociuk